

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 32. Zettortdeenâ Stâ Augusta 1835.

Jaunas sinnas.

• No Jehkabstattes. Ir muhsu turwumâ ne fenn tahds patš breeſmigs notiffumš notizzis, kâ no Lindes ſubmallahim mums ſchinnis Awifeš tikke ſtabſihts. Schè tanni nakti no 28ta us 29tu Juhni weenâ no ſchihš pilſſehtaš polwerkeem, kaš tikka 4 werſtes no Jehkabstattes, eelaufeš 7 woi 8 laupitaji, kaš, jebſchu tee ſweſchadi bija ſagehrbuſcheeš, un ſawuš wai-guš aiſſejuſchi, tomehr par Kreeweem bija turami. Durwiš ar lemmeſcheem atlauſuſchi, tee ar wehſdahim un piſtohlehm teem eedſihwotajeem wirſi kritte, tohš dikti ſakuhle, teem atnehme 30 ſudraba rubluš un daſchaš ehdamas leetaš, un dewahš tad atkal prohjam. Tahda bailiga un breeſmiga dſihwe irr nu muhsu mihlâ Kurſemmè! Ak kaut mums ta ſchehliga waldiſchana jel drihš atkal meeru un drohſchibu ſagahdatu!

• No Illukteš. Muhsu apkainè no 20ta Juhni trummu-ſehrga pee ſirgeem un lohpeem ſahke rahditeeš. Swentè, Urohnè, Dweectè, Schleſſbergè, Scharlottè un Sidderamuiſchâ ihſâ laiſâ 91 ſirgš, un 28 gabbali no gohwju lohpeem bija krittufchi. —

Muhsu ſchehligš Keiſerš, kaš to brangu Dinaburgeš Kreerwu-baſnizu jau daſchadi ar bag-gatu rohku irr apdahwinajiš, tai paſchaj arri-dſan ne fenn preeſch Deewakalpoſchanaš leelu brangu bihbeli irr ſchinkojiš, kurreaš wahkš ar pehrlehm un dahrgaem akmintineem bija puſch-kohtš, un kaš 18,000 rubluš papihra nauda maſſajoht.

• No Schlpilš. 20tâ Mei mehneſcha deenâ, pulkſten 4 no rihta, nomirre Jehrzanu Jehkabs, Wezè-Schlpilš ſaimneekš un pahr 17 gaddeem teeſaš wezſakaiš no daudš frohna-muiſchahim. Schi karſta ſlunniba, kurrea ſcho gadd'

daudš zilwekeem gallu peewebede, arriſan winnu, 65 gadduš nodſihwojuſchu, aizinaja pee Deewa. Wiſch no maſahim deenahm ta Runga zeltuš bij ſtaigajiš un ar gohdu dſihwojiš. Winna ſlawa bij neapgahnita un wiſch zeenâ ſtahweja tikpat pee kungeem, kâ pee laudim. No ſweſchaš mallaš iſgahjiš, Deewš winnu baggati ſweh-tija. Schlpilš dalkâ, ka wiſch labbâ pahr-tiſchana dſihwoja, behruš un behrmu-behruš redſeja un labbi kohptaš mahjaš ſawam wezſa-kaſam dehlam pamette. Kad ta jauna brihweſtiba zehlahš, wiſch no Schlpilš, no Piſſumuiſchaš, no Keel-Sannaſteš, no Rennebergeš, no mahzitaja muſchaš, no meſchakunga un Siktebrešmuſchaš par pagaiſta wezſaku, tâ ſak-koht — weenâ balſi — kkuè eezeltš. No trin us trim gaddeem, wiſch atkal tappe tai am-matâ iſlaſſihtš, kamehr no mums ſchlihraš, kad Deewš winnu us augſtaku gohdu un am-matu aizinaja ſwehta muhſchibâ. Bet mums teem palikkuſcheem peenahkaš, winna teizamu dſihwoſchanaſu peeminneht un tohš labbuš darbuš, ko wiſch ſcheitan labpraht paſkubbinaja. — Pahr ſeptinpatšmit gaddeem waldbija wiſch ar taiſnibu un nekad ne apnikke teeſneſcha ammatâ ſtrahdah. Wiſch ne uſluhkoja drauga waigu bet iſdewe taiſnu teeſu. Pee wiſſahim jaunahm eegrohſiſchanahim pagaiſtâ, baſuizâ, wiſch bij taš pirkakaiš, augſtaš waldiſchanaš likkumuš iſdarriht un laudim to zellu ta meera un taš ihſtaš labklahſchanaš rahdiht. Zit ihpaſchi wiſch katra laiſâ un brihdi bij gattawš teeſu ſpreeſt un wiſſuwairak nabbageem, atraitnehm un bahrineem teeſu iſlaiſt; ne kad ſawu laiſu, zellu un ſpehku ſchehlođamš. Taš bij preekš, ſcho gohdigu, wezſu wihru redſeht, kâ taš pilnâ ſpehka darbojahiš! Tâ winna gohdš teeſcham pahr daudš zilwekeem ſtahw, kurreem leelakaš ſkohlaš un mahzibaš bijuſchaš, ne kâ winnam,

Kam bij japeeteek ar sawu lassifchanu, ar teem Deewa wahrdeem basnizâ, fo winsch tür labpracht dsirdeja. Kad schi gruhâ gaddâ muhsu magasihni pilditi, bads un truhkums laudis ne spreesch, lauki apsehti un Keisera dohschanas nolihdsinatas, tad tas gohds fungeem, wiffai Sehlpils pagasta teesai arr dohdams — jo fur weens saprattigais walda, tur tohp wiss pareisi nolihdsinachts — bet ihpaschs gohds arridsan tam netaikam wezzakam, kam ta usraudsfchana sawadi bij nowehleta! Jes. 57, 2. Kas sawâ taisnibâ staigajuschî nahk pee meera un duss sawôs kambarôs. Meers ar winna truhdehm! Leelas bij tahs scheloschanas pee winna kappa un kad tee pagasta teefas lohzecki to palaide 23schâ Mei us kapsehtu, tad mihlestibas affaras birre no wiffahm aztinahm, tâ pee fungeem, kâ pee laudim. Bet arridsan no swefcheem pagasteem, kas tikkai to dsirdeja, taisnibâ leelija: kâ tē nu glabbajohk weenu taisnu un gohdigu zilweku! — Tâ redsam kâ zilweki, kaut netaisni paschi daschdeen dsihwotu, tomehr nahwē katram taisnu slawu dohd. — Mahzitaish sawadi Sehlpils basnizâ ohtrôs waffarasfwehtkôs, to netaiku peeminneja altara-runâ ar kahdeem mihligeem wahrdeem un swehtija winna duffas-weetu, laudis skubbinadams, allaschin pehz Deewa wahrdeem un Deewa behrnu preekschihmes dsihwoht. —

Ehr. Stender.

Siinas pahr Kreewu-semmi,
1833schâ gaddâ.

Zehrpate, kâ sinnat lassitaji irr augsta skohla. Pee augstas skohlas mehds buht gudri wihri. Pee gudreem wihreem irr augsti wahrdi atrohnamî, kaut ne ikreis derrigas mahzibas un sinnaschanas. Zehrpates skohlas fungi leek ik gaddâ grahamatu rakstôs eespeest, kas mahziteem derriga lassihit. Bet weenâ weeta atraddu tabbas sinnas, fo ir nemahzihts warr saprast, un no ka winsch warr labbu fo mahzitees.

Leelâ walsti wiffas leetas, tâ fakkoht, leelikam noteeck. Leelâ walsti, leelas kildas. 17,052

prazeffes weenâ gaddâ! Pawehleschanas fluē dohtas 52,463 un appaksch 24,137 pawehleschanahm patš zeenigs Ministera fungs bij sawu wahrdu rakstijis.

Leelâ walsti, leela skahde, leela pelna. Skahde bijuse par gandrihs 34 millionu rubleem papihru naudâ zaur ugguns-grehku. 59 basnizas, 8 Krohna un 33,667 schahdeem zilwekem peeder-rigi nammi irr ar ugguni aisgahjuschi; Widssemnē 321 nammi, Kursemnē 109, Igaunsemnē 13 nammi. 411 reis frussa laufus daschâs weetâs nomaitajuse; frussas graudini weetas wistas pauta leelumâ, un 2 lihds 3 mahzimus sinaggumâ bijuschî.

Zik zilweki ahtrâ nahwē mirruschi?

Utbildi:

Zaur pehrkohna sperschanu:	335	zilweki,
Zaur zittahm breesinas stundahm:	6331	—
Zaur leeku ehfchanu un dserschanu:	808	—
Zaur ahtru slimmibu:	3026	—
Zaur noslihfschanu:	4087	—
Zaur paschu galla-darrischanu:	1341	—
Zaur zitteem nonahweti:	1064	—
Starp scheem 422 kurru nonahwetaji ne irr sinami tikkuschî.		
Utrastu behrninu skaitlis:	215	behrni.

Zik reis Peterburges gubernementi rabaineeki un sagli eelausufchees? Utbildi:

Nammôs:	94	reis,
Us leelzellu tee sawu darbu pastrahdajuschî:	101	—
Basnizâs tee aplaupijuschî:	40	—
Schahdâ wihse sagguschî:	97	—
Kâ zittâs gubernementis ar scho leetu bijis, tas ne irr schai grahamatinâ isteiktis.		

Zik naudâs irr isdohts fluēs 1833schâ gaddâ, teem maisiti un paligu doht, fo tufschais gads bij apgruhstinajis un peemeklejis? Utbildi:

Pawiffam:	lihds 22 mill. rub. pap. u.
Patš krohnis dewis:	— 14 = = = =

Zif pawiffam mahzitaji no Kreewu= jeb
Greekeru=tizzibas Kreewu walsti?
Utbildi:

Leeli jeb augsti mahzitaji: . . . 15 zilweki,
Zitti mahzitaji: 2033 —

Zif mahzitaji no Luttera=tizzibas un zif
Lutteriskeem peederrigas basnizas pah
wiffu Kreewu walsti? Utbildi:

Basnizas:	548.
General=Superdenti:	4.
Superdenti:	3.
Prahwesti:	27.
Wirf=mahzitaji:	9.
Rihita=mahzitaji:	317.
Wespera=mahzitaji:	19.
Mahzitajeem par paligu:	32.
Mahzitaju weetneeki:	6.
Deewa wahrda ismahziti:	80.

Zif behrnineem irr bakkes eeliktas Klui=
fchas Kursemmé? Utbildi:

16,477 behrnineem.

Zif flimneeku bijufchi flimmibas apgah=
daschanas namms? Utbildi:

Widsemmé 3378, no kurreem 187 nomirre;
Kursemmé 2274, no scheem 150 mirruschi;
Zgaunu=semmé 661, no scheem 36 mirruschi.
Pawiffam Kreewu walsti: 138,946, no scheem
tikke wessali 115,720 un 9559 nomirre.

Pahr wiffu walsti irr atrohnam
apgahdaschanas nammi:

Slimneeku apgahdaschanas nammi: . . .	146.
Behrninu pamahzifchanas un uskohpscha= nas nammi:	29.
Nammi fur prahta sajukkufchi zilweki tohp dseedinati:	33.
Invalidu jeb atstahthu saldatu apgahda= fchanas nammi:	10.
Bahrinu apgahdaschanas nammi: . . .	16.
Pahrmahzifchanas un strahdaschanas nammi:	68.
Mabbageem uskohpschanas nammi: . . .	82.

W. P.

Smeeklu stahst.

Rahdam saldatam wajadseja sawas nebehdi=
bas deht peezedesmit fittenus us plikka krekla dab=
buht. Wansch klausijahs ar itt preezigu firbi,
fad winnam to spreedumu preekscha lassija. —
Schis tudal nowilke sawas drehbes un beidsot
arri kreklu nowilzis un semmé mesdams, fazzija:
„Schè irr tas pliks krekls, nu warreet juhs tik
dauds fittenus tur wirsü fist, zif jums tihk.“
Zaur scheem gudreem johkeem, tappe winnam
fchi reisè peedohts.

— n n.

Waffaras dseefmina jaunekteem.

1.

Mehs us sahli danzotam
Zaunu pukka beedri
Saulé muhs apluhot nahk,
Preezajahs un prassihf sahk:
„Woi juhs wiffi mudri?“

2.

Sinnams! effam wiffi nu
Preezigi un mudri: —
Zapehz arri danzotam
Us schim saltahm gannibahm,
Lustigi un jautri.

3.

Gan mas laika irraid mums
Ka fur azzis mestu;
Puffites muhs apfaktahs,
Behdajahs un schehlojahs:
Ka tahs ne falauktu. —

4.

Nè, to mehs ne darrifim.
Ka juhs aplaupifim;
Gan mehs pehzal pluhksim juhs,
Kurrah pehz muhs prahta buhs:
Un few frohaus pihsim.

5.

Ehna steepjahs, saule arr
Zaisahs semmé noeet.
„Gita behrni mahja nu“
Salka ta: „pee meedsinu;
Rihia gribbu ateeht.“

6.

Rabb! ir mehš schè ateesim
Utkal mudri, spirkti;
Rihitu, rihitu, danzofim,
Sakkà sablè lihgfimofim,
Lustigi un twirti! —

— 9.

Teefas fluddinafchanas.

No Krohna Behrsmuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee ta lihdfschinniga Meschamuischas (Klein-Buschhof) fainneeka Walderu Ansa buhtu, par kurra mantu konkurse nospreesta, usaizinati, lihds 31mu August f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaki neweens wairs ne taps peenemts.

Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, 16tà Juhli 1835. 1

(Z. S.) + + + Rikku Ansf, peefschdetais.
(Nr. 490.) Müller, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta nomirruscha Leelas Bersteles fainneeka Rubbenu jeb Birsenecku Mikkela buhtu, par kurra mantu inventariuma, truhkuma un zittu parradu dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, wifwehlaki lihds 14tu September f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees un sagaidiht, fo teefa pehz likfumeem spreedihs.

Leelas Bersteles pagasta teefa, 13tà Juhli 1835. 1

+ + + Benzahnu Krischjahus, peefschdetais.
(Nr. 46.) N. L. Tarré, pagasta teefas ffrihweris.

No Meschamuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee teem lihdfschinnigeem Meschamuischas (Grenzhoff) fainneekem Peepu Mikkela, Großgallnu Wikuma, Pohlinu Martina un tahs fainneezes Minciku Unlihses buhtu, kurri fawas mahjas nespehzihas dehl paschi atderufchi un par kurru atlikfuschahm mantahm leelu parradu labbad konkurse spreesta, usaizinati, lai 2 mehneschu starpà, prohti lihds 21mu September 1835, kas par to beidsamu un isflehgshanas terminu noliktè, ar fawahm prassifchanahm pee Meschamui-

shas pagasta teefas peeteizahs un sagaida fo teefa spreedihs.

Meschamuischas pagasta teefa, 29tà Juhli 1835. 2
(Z. S.) + + + Janne Wolf, pagasta wezzakais.
(Nr. 55.) S. Zanke, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Pohpes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parracu prassifchanas pee teem fainneekem Janne Walkewiz, Ansf Bumeister, Ulrich Grünpauke, Friedrich Kalneneck, Kristop Billekalns un Otto Köhlert buhtu, kurri fawas mahjas nespehzihas dehl atderufchi, un par kurru mantahm konkurse spreesta, usaizinati, lihds 21mu September f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps klaufihts. To buhs wehrà nemt!

Pohpes pagasta teefa, 27tà Juhli 1835. 2

(Z. S.) + + + Kohrschu Ansf, pagasta wezzakais.
(Nr. 132.) U. Schnee, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Leelas Swehtsmuischas fainneekes Strautains ne fenn preeksch leelbeenas schinni gaddà maifu ar daschadahm drehbu-leetahm pee Zelgawas, ne tahlu no Rudsu krohga, irr atraddis. Prohti: wihrischku un feewiscku apgehrbus, tschetras gehretas awju ahdas, 11 ohlektis paschu austa wadmala. Bramberges pagasta teefa usaizina to, kam schihs leetas peederretu 6 neddelu starpà no appakschraftitas deenas schein atnahkt, là winsch fawu mantu apfihmetu un to aismalfatu, kas zaur scho leetu paglabbaschanu irr naudà isdohs fluid.

Brambergè, 20tà Juhli 1835. 2

G. Paulborn,
Krohna Bramberges un Meschamuischas pagasta teefas ffrihweris.

Wezzas Zeezeres dsimtsmuischa sinnamu darra, fa tas tirgus, kas lihds schim Mariahs schkibstifchanas deenà klue turrehts, schinni gaddà taps pahrzeltè us 3fchu Septemбера deenu pehz wezza kalendera. Gohwu lohpus un firgus trihs gaddus blakkam buhs scheinan brihw bes tulla pahrdohs.

Wezzà Zeezere, 14tà Juhli 1835. 2

La muischas waldischana.

W r i h w d r i k k e h t.

No juhremallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofrath von Braunschweig, graham. pahrluhkotais.